

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum l-Erbgha, 5 ta' Ottubru, 2016

Numru 18

Rikors Guramentat Nru. 1152/2015

VistaJet Limited

vs

Silvia Pusceddu

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tas-socjeta attrici tal-4 ta' Dicembru 2015 li jghid hekk:

1. Illi s-socjeta attrici ffirmat ftehim mal-konvenuta datat sittax (16) ta' Jannar elfejn u tlettax (2013) sabiex l-initmata tkun tista' tattendi kors ta' tahrig ghall-bdoti (Vide kopja tal-Ftehim datat sittax (16) ta' Jannar elfejn u tlettax (2013), hawn anness u mmarkat bhala 'Dokument YJ1');

2. Illi effettivament l-isharrig, hawn fuq imsemmi gie jiswa lis-socjeta attrici s-somma ta' sitta u erbghin elf u tlett mija u hamsin dollaru Amerikan (46,350) (Vide kopja tal-ircevuta fiskali hawn anness u mmarkat bhala 'Dokument YJ2') u s-socjeta attrici halset ukoll spejjez marbutin mat-tahrig;

3. Illi permess li n-nefqa ghat-tahrig ta' bdot kummercjali hija konsiderevoli, u min ikun hekk imharreg jikseb il-vantagg ta' opportunitajiet ghall-impieg bi hlas oghla kif ukoll opportunitajiet ta' xoghol ma' kumpaniji tal-ajru differenti, is-socjeta attrici xtaqet thares l-investment taghha billi tiffissa car u minn qabel il-kundizzjonijiet li fihom isir it-tahrig u kif ukoll li hija tifdi l-imsemmi investment (Vide kopja tal-Ftehim datat sittax (16) ta' Jannar elfejn u tlettax (2013), hawn anness u mmarkat bhala 'Dokument YJ1');

4. Illi minhabba r-raguni hawn fuq premessa s-socjeta attrici stipulat b'mod car fil-kuntratt datat sittax (16) ta' Jannar elfejn u tlettax (2013) li:

If the employee terminates the employment within the first 36 months following completion of the training on his/her own initiative (usually by resigning) or due to (1) submitting notice of termination during the probationary period or (2) vetoing the prolongation into a service relationship which has an indefinite term, without the reason for the termination being linked to any act or omission of the employer, or if the working relationship is terminated by the employer for good cause for which the employee responsible, the employee is obliged to reimburse the training costs on a pro rata basis;

5. Illi l-ammont imhallas fit-tahrig gie redott pro rata skont ix-xhur li l-intimata hadmet mas-socjeta attrici u dan ai termini tal-istess ftehim u jfisser li l-ammont dovut mill-intimat lis-socjeta attrici hu dak ta' hamsa u tletin elf u tlett mitt ewro (€35,300);

6. Illi in oltre fis-dsatax (19) ta' Mejju 2013 il-konvenuta rrezenjat minn mas-socjeta attrici (Vide kopja tal-ittra ta' rezenja hawn annessa u mmarkata bhala 'Dokument VJ3') u li ghalhekk hija ma baqghetx tahdem bhala pilota mal-kumpanija attrici u li kwindi hija obligata thallas lura lis-socjeta attrici s-somma ta' hamsa u tletin elf u tliet mitt ewro (€35,300) u dan kif gie pattwitt bejn il-partijiet u kif ser jigi ppruvat fil-mori tal-kawza (Vide Debit Note hawn annessa mmarkata bhala 'Dokument VJ4');

7. Illi fl-opinjoni umli tas-socjeta attrici mhemm l-ebda raguni valida fil-ligi ghaliex tali somma ma ghandhiex tigi mhallsa lura lejn is-socjeta attrici;

8. Illi in oltre u dejjem fl-umli opinjoni tas-socjeta attrici ma hemm xejn li jista' jwaqqa' dak li kien miftiehem bejnha u s-socjeta attrici in kwantu li l-kuntratt sar bil-liberta kollha u bil-harsien tal-principju pacta sunt servanda;

9. Illi minkejja li l-intimata giet interpellata diversi drabi sabiex tersaq ghall-hlas hija dejjem baqghet inadempjenti u l-ammont kollu ghadu dovut sal-lum.

Ghaldaqstant, il-kumpanija esponenti umilment titlob illi dina l-Onorabbli Qorti (i) tiddikjara li l-konvenuta hija debitrici tas-socjeta attrici fl-ammont ta' hamsa u tletin elf u tlett mitt ewro (€35,300) jew somma verjuri, rapprezentanti r-rifuzjoni ghat-tahrig ta' bdot kummercjali mhallas mis-socjeta attrici ghall-beneficcju tal-konvenut u (ii) tordna lill-konvenuta thallas lis-socjeta attrici l-istess somma ta' hamsa u tletin elf u tlett mitt ewro (€35,300) jew somma verjuri, bl-imghaxijiet skont il-ligi u spejjez kontra l-konvenut li minn issa huwa ngunt in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuta li tghid hekk:

1. Illi preliminarjament jigi eccepit illi din l-Onorabbli Qorti ma ghandhiex gurdizzjoni fil-proceduri odjerni u dan ai termini tar-Regolament (UE) Nurnru 1215/2012 dwar il-gurdizzjoni u r-rikonoxximent u l-ezekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet civili u kummercjali (precedentement Regolament 44/2001);

2. Illi minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti u ghall-eccezzjonijiet sussegwenti, is-socjeta attrici trid iggib prova konkreta u dokumentarja illi hija verament zborsat l-ammont illi hija qed tallega illi hallset ghat-tahrig tal-istess konvenuta u liema ammont hija qed titlob ir-rifuzjoni tieghu fit-talbiet kontenuti fir-Rikors Guramentat taghha;

3, Illi minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti u sussegwenti, ir-rikors guramentat huwa mizghud b'fatti inkorretti kif ser jigi ppruvat waqt is-smigh u t-trattazzjoni tal-kawza;

4. Illi minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti u sussegwenti, ebda ammont ma hu dovut mill-konvenuta;

5. Illi t-talbiet tas-socjeta attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghaldaqstant ghandhom jigu michuda bl-ispejjez;

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra s-socjeta attrici u b'rizerva ghall-azzjonijiet ulterjuri kontra l-istess socjeta attrici.

Rat l-atti u n-noti ta' sottomissjonijiet;

Rat li din is-sentenza hi limitata ghall-ewwel eccezzjoni.

Ikkunsidrat

Is-socjeta attrici qed titlob il-hlas lura ta' ammont ta' flus imhallsa minnha sabiex il-konvenuta tippartecipa fi programm ta' tahrig avanzat ta' bdot u dan in virtu ta' kuntratt appozitu ghal dan l-iskop datat 16 ta' Jannar 2013 (ara fol. 99 tal-process). Dan il-ftehim gie ffirmat bejn is-socjeta attrici qua 'employer' u l-konvenuta qua 'employee'. Jrid jigi ccarat illi fl-istess jum gie ffirmat kuntratt ta' impjeg bejn is-socjeta attrici registrata f'Malta, mal-konvenuta (ara fol. 90 tal-process). Dan il-kuntratt jirreferi ghal kuntratt iehor precedenti ta' mpieg bejn l-istess partijiet datat 28 ta' April 2010 li gie superat bil-kuntratt gdid tas-16 ta' Jannar 2013 li pero jaghmel referenza ghal kuntratt ta' mpjeg precedenti ghal fini ta' beneficcju bhal seniority u vakanzi applikabbli favur il-konvenuta. Iz-zewg ftehim tas-16 ta' Jannar 2013 gew iffirmati f'Malta fi zmien meta l-konvenuta kienet residenti f'Malta. Il-konvenuta kienet impjegata bhala bdot u ghalhekk xogholha kien mifrux skond il-pajjizi li tigi mitluba ssiefer skond l-ajruplan li tkun qed ittajar. Il-ftehim ta' tahrig pero kien ser jigi esegwit fil-Canada. Il-konvenuta rriżenjat mill-impjeg f'Lulju 2013 u ghalhekk is-

socjeta attrici qed titlob lura hlas li hi ghamlet ghat-tahrig tal-konvenuta naxxenti mill-istess ftehim tas-16 ta' Jannar 2013.

Il-konvenuta qed tissottometti li l-Qrati Maltin ma ghandhomx gurdizzjoni u dan ai termini tal-regolament 1215/2015 gia 44/2001 dwar il-gurdizzjoni fi kwistjonijiet civili.

Din il-Qorti tqis li biex tara liema artikolu tar-regolament japplika ghal din il-vertenza qabel xejn irid jittiehed kont tar-relazzjoni bejn il-kontendenti. Hi l-fehma tal-Qorti illi ghalkemm il-ftehim ta' tahrig hu autonomu pero hu r-rizultat u konsegwenza diretta tal-kuntratt ta' mpjeg bhala bdot li l-konvenuta kellha mas-socjeta attrici tant li z-zewg ftehim gew iffirmati fl-istess jiem. Dan jirrizulta minn xiehda ta' Nick Van Der Meer, rapprezentant tas-socjeta attrici fit-tieni pagna tax-xiehda tieghu a fol. 211 tal-process. Ghalkemm spjega li tali ftehim ta' tahrig seta' jinghata lil external employees ukoll pero l-kaz irid jittiehed skond il-fattispecie tieghu. Dan il-kaz juri car illi dan il-ftehim sar b'konsegwenza diretta tal-fatt li l-konvenuta kellha kuntratt ta' impjeg mas-socjeta attrici. B'konsegwenza t-talbiet attrici huma direttament konnessi mal-istess ftehim ta' tahrig li jiffirma parti integrali mill-ftehim ta' mpjeg.

Kif qalet il-Qorti tal-Gustizzja Ewropea fil-kawza C-47/14 moghtija fl-10 ta' Settembru 2015 fil-proceduri **Holterman Ferho Exploitatie BV**:

In order to ensure the full effectiveness of Regulation No 44/2001, in particular Article 18, the legal concepts that regulation uses must be given an independent interpretation common to all the Member States (judgment in *Mahamdia*, C-154/11, EU:C:2012:491, paragraph 42) ...

With regard to Article 5(1) of the Brussels Convention, a provision which was used as the basis for adopting Articles 18 to 21 of Regulation No 44/2001, the Court has already held that contracts of employment have certain particularities: they create a lasting bond which brings the worker to some extent within the organisational framework of the business of the undertaking or employer, and they are linked to the place where the activities are pursued, which determines the application of mandatory rules and collective agreements ...

Furthermore, as regards the term 'employee', the Court has held ... that the essential feature of an employment relationship is that for a certain period of time one person performs services for and under the direction of another in return for which he receives remuneration

B'zieda ma' dan hu rilevanti l-parir tal-Avukat Generali fil-preliminary ruling fl-istess kaz tat-3 ta' Mejju 2014 fejn jinghad:

B'kuntratt ta' mpjieg 'one person undertakes to another to perform a particular activity in return for remuneration' u element li jiddistingwi kuntratt ta' mpjieg hu li 'the person providing the service is to a greater or lesser degree, under the power of management and insturcition of the other party to the contractual relationship which puts the former in a subordinate position vis-a-vis the latter. It is this subordinate position that makes it necessary in principle to provide particular protection for the weaker party which is the reason for the special rule in article 20(1) of the regulation that when a defendant is an 'employee' he may be tried only in the courts of the member state in which he is domiciled.

Il-Qorti tqis illi f'dan il-kaz hu applikabbli s-sezzjoni 5 tar-regolament 1215/2012. L-artikolu 20(1) gia 18(1) tar-regolament 44/2001 jghid li fi kwistjonijiet relatati ma' kuntratti ta' mpjieg, japplika dak li jipprovdi sezzjoni 5 hlief ghal xi eccezzjonijiet li mhux relatati mal-kaz de quo. L-artikolu 22(1) gia 20(1) tar-regolament 44/2001 hu kategoriku u jghid li 'an employer may bring proceedings only in the courts of the member state in which the employee is domiciled'. Tali regoli gurisdizzjonali ghandhom applikazzjoni ezawrjenti u jipprevalu fuq dawk ir-regoli gurisdizzjonali applikabbli f'kazijiet ohra, b'mod li ma jistghux jigu supplimentati jew emendati b'regoli domestici. Ara **Glaxosmithkline and Laboratoires Glaxosmithkline vs Jean-Pierre Rouard**, (C-462/06). Ir-regola fl-artikolu 22(1) tista' titwarab biss bi ftehim skond artikolu 23. Pero f'dan il-kaz ma jirrizultax ftehim li xejjien ir-regola.

Irid jigi stabbilit ghalhekk fejn hi domiciljata l-konvenuta fiz-zmien tal-ftuh tal-proceduri. Bla dubju din hi kwistjoni ta' fatt resa ffit komplikata minn natura ta' xoghol tal-istess konvenuta li bhala bdot kienet tkun imsiefra spiss fuq xoghol. Jidher bhala fatt pero illi l-konvenuta kienet tirisjedi f'Malta almenu fl-2013 billi l-indirizz moghti fl-ittra tar-rizenja mill-impjieg taghha (fol. 7 tal-process) il-konvenuta tindika indirizz f'tas-Sliema minn fejn intbaghtet l-ittra. Pero fl-affidavit tal-konvenuta hi tghid li kienet tghix Malta bejn l-2012 u 2013 biss u dan minhabba ragunijiet ta' xoghol. Hi telqet minn Malta u bhalissa qed tirisjedi f'United Arab Emirates ma' zewgha wkoll minhabba ragunijiet ta' xoghol. Tixhed li hi Taljana, familtha kollha Taljana, ghandha appartement f'Sardegna u tikkonsidra l-Italja bhala l-home country taghha fejn twieldet u l-aktar li ghandha konsessjonijiet maghha. Il-Qorti tirrileva illi n-notifika mis-

socjeta attrici lil-konvenuta fil-fatt saret f'Sardegna. Dan jidher li kien u ghadu d-domicilju originali tal-konvenuta u ma hemmx prova li gie mibdul.

Il-Qorti tqis illi minn dawn il-fatti mhux kontradetti Malta mhix id-domicilju tal-konvenuta u b'hekk l-eccezzjoni tal-konvenuta hi ben fondata u ghandha tintlaqa'.

Decide

Ghalhekk il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenuta li l-Qrati Maltin ma ghandhomx gursidizzjoni jisimghu din il-kawza a bazi tal-artikolu 22(1) tar-regolament 1215/2012 u ghalhekk qed tieqaf milli tkompli tiehu konjizzjoni tal-kawza. Spejjez ghas-socjeta attrici.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imhalled

Anne Xuereb

Deputat Registratur